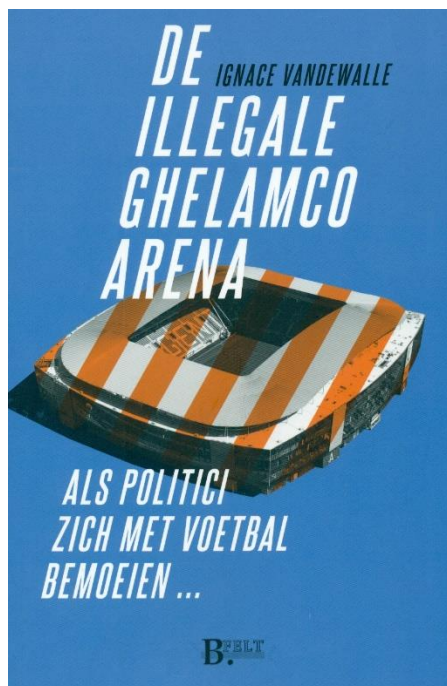

Ghelamco Arena Saga

Met het verschijnen van het boek "De illegale Ghelamco Arena ...als politici zich met voetbal bemoeien" van auteur Ignace Vandewalle stak opnieuw een storm op boven Gent. Op de gemeenteraad van maandag 22 januari werd beloofd om in de toekomst een volledige transparantie te geven van het gebruik van de Gentse loge in de Ghelamco Arena. Voor alle duidelijkheid, het gaat niet om de Gentse loge, wel om de AAGent loge. In feite is dit maar een detail. Wie er komt eten en kijken naar het voetbal zal nooit het begin van het verhaal doen veranderen. Tijdens de Optimacommissie in het Gentse stadhuis op 22 september 2016 maakte ik duidelijk dat aan het begin van dit groot project reeds sprake was van favoritisme bij de keuze van het architectenbureau.

Na een toelichting van Jeroen Picqueur en Paul Gheysens gaf ik in mijn inleiding duidelijk aan dat voor een dergelijk groot publiek gebouw in onze buurlanden eerst een grondige voorstudie wordt gemaakt en vervolgens wordt overgegaan tot het organiseren van een wedstrijd. Dit staat uitgeschreven in het verslag van de commissie op pagina 107. In Vlaanderen werd de formule van de Open Oproep opgestart door de eerste Vlaamse Bouwmeester bOb van Reeth, dus vóór dat er sprake was van een nieuw Gents voetbalstadium. Een overheid kan ook kiezen voor een wedstrijdformule waarbij aan ontwikkelaars wordt gevraagd om een voorstel te presenteren, een ontwerp met bijhorende kostenraming.

Toen ik voorstelde dat hierbij de rol van een stadsbouwmeester van belang is, iemand die onafhankelijk over de schouder kan kijken, was de woede van burgemeester Termont groot en riep hij mij toe dat dit niets te maken heeft met de Optima commissie. Ook op mijn verwijzing dat het gaat om een "publiek bouwwerk" kwam er reactie van een aantal leden van de Optima commissie behorende tot de meerderheidspartijen van de huidige coalitie. Voor hen is het geen publiek gebouw omdat het tot stand komt via een privé initiatief. De vraag hoeveel de privé kreeg van de overheid werd echter angstvallig vermeden.

Het belangrijkste om een project te realiseren zijn niet de centen maar grond bezitten. Zonder bouwgrond kan men niets aanvangen! Op welk terrein staat nu het stadion van AA Gent? Het zijn gronden die eigendom waren van de stad Gent, zowel het bedrijvencentrum als de Groothandelsmarkt. De waarde van deze site, toch een toplocatie nabij de autosnelweg, is meer dan een financiële inbreng van de stad. Als men de gronden bezit kan men eisen stellen, wat door het stadsbestuur niet werd gedaan. Door de inbreng van de gronden is het verhaal dat het volledig gaat om een privé project meer dan ongeloofwaardig. Het is een project waarin de stad en de privé vanaf het begin participeerde en dan moet men ook de spelregels volgen. Hoe kan een privé bedrijf als Optima iets bouwen als men geen grond heeft?

Van een wedstrijdformule voor het Artevelde stadion, later omgedoopt tot Ghelamco Arena, was er geen sprake. Een bevraging bij bouwontwikkelaars was er ook niet, er werd in zee gegaan met Optima van de Heer Picqueur. Het verder verloop wordt uit de doeken gedaan in het boek van Ignace Vandewalle. De keuze van het ontwerpbureau lag ook voor de hand, het bureau Bontinck met sterke wortels in de socialistische familie. Voor alle duidelijkheid, het is een goed gestructureerd professioneel bureau.

Een opdracht zonder aanbesteding! Dit bureau had een loge in het nu reeds afgebroken Otte stadion. Iedereen weet dat men op dergelijke locatie niet enkel naar voetbal kijkt en ook wat te eten krijgt. Het is de plaats bij uitstek om zaken te bespreken, om welwillendheid te bevorderen in de hoop dat er iets uit de boom kan vallen. En dit gebeurde ook, een loge in een voetbalstadion is vermoedelijk een argument om iemand te kiezen als expert om stadions te bouwen. Voor zover ik weet had het bureau Bontinck nog nooit een stadion ontworpen. In plaats van een Europese equipe te zoeken die een dergelijk project reeds op hun CV had staan, werd in Gent gekozen voor een plaatselijk bureau.

**AA Gent in 2006
naar Arteveldestadion**

DINSDAG
13 MEI 2003

AA Gent en de Stad Gent ontvouwen gisteren de plannen voor het Arteveldestadion. De Buffalo's willen het nieuwe complex aan de Groothandelsmarkt in het seizoen 2006-2007 in gebruik nemen. Aan de hand van een driedimensionele voorstelling liet het architectenbureau Bontinck virtueel zien hoe het stadion er zal uitzien. (MRE)

Lees biz. 23

tot 23 • WIELRENNEN 24-25

E-mail: nbsport@vum.be SPORTREDACTIE: TEL: 02-46

RR

Het Arteveldestadion werd in mei 2003 aan de pers gepresenteerd, het ontwerp van het Gentse bureau Bontinck. In drie jaar moest dit gebouw er staan, voor de competitie 2006-2007!

Dit beeld verscheen in de krant De Morgen op 16 mei met als titel "Gent is straks de eerste stad in België met een moderne voetbaltempel".

Ik stelde mij ook de vraag met welk gebouw dit bureau de stad Gent op de architectuurkaart van België, laat staan Europa, heeft gezet. Toch niet het monsterlijk gebouw aan het Zuid of de RTT toren die binnenkort wordt getransformeerd! Welk gebouw van Bontinck is opgenomen op de toeristische folders van Gent? Heeft burgemeester Termont nog nooit deze vraag gesteld? Naar de Stadshalle en De Krook komt men vanuit het buitenland kijken, ook naar de verschillende nieuwbouwprojecten van UGent, zelfs naar de restauratie van de boekentoren van Henry van de Velde.

Met enige trots vertelde Paul Ghysens dat zijn equipe van ingenieurs en architecten het ontwerp van Bontinck voor Optima zeer grondig heeft aangepast en geoptimaliseerd. Het kwam er op neer dat hij de bedenker was van dit complex. Op de vraag van een lid van de Optima commissie waarom hij dan verder met het Gentse bureau heeft gewerkt was zijn antwoord zakelijk: het bureau had reeds een bouwvergunning. Wie het

eerste ontwerp vergelijkt met wat er nu staat, ziet dat het gaat om twee totaal verschillende projecten. Wat gelijk is gebleven is de locatie!

Aangezien publieke opdrachten tot stand komen via wedstrijden moest dit bureau van strategie veranderen. De tijd van directe en politieke gekleurde toekenning van opdrachten is voorbij en is men zich gaan toeleveren op de sector van de appartementsbouw en dit met succes. Het bureau Bontinck verhuisde van de Kortrijksesteenweg naar de Ghelamco Arena, inclusief een loge met zich op het grasveld van AA Gent.

Wat de Optima commissie wel opleverde is het inwilligen van mijn vraag naar een Gentse stadsbouwmeester. Aan het begin van de legislatuur beloofde de toenmalige schepen Tom Balthazar de aanstelling van dit ambt. Na drie jaar wachten vond ik de grens bereikt van de belofte en daarom benadrukte ik de noodzaak. In het eindverslag van de commissie werd in de aanbeveling mijn vraag opgenomen. Plotseling kon dit wel en vanaf 1 november 2016 werd Peter Vanden Abeele de eerste Gentse stadsbouwmeester.

Ghelamco Arena Saga is wat men omschrijft als een "indianenverhaal" (logo van AA Gent!) met vooral een rood kleurtje. Dat burgemeester Termont afscheid wilde nemen met een nieuw stadion kan ik goed begrijpen en kan men ook waarderen. Maar stellen dat alles transparant is verlopen is dan weer een brug te ver.

Termont wil een footprint nalaten in zijn Arteveldestad, zelfs al moest hij akkoord gaan met een idiote naamsverandering. Een Lotto Arena of een Ethias Arena, tot daar aan toe. Beide sponsors hebben nog een connectie met een breder maatschappelijk gegeven. Misschien iets voor de toekomst: de Coucke Arena in Brussel of de Verhaeghe of Uplace Arena in Brugge. In Gent liet men toe dat de ijdeltuit Gheysens een deel van zijn naam ziet prijken op het stadion van AA Gent.

Marc Dubois

Architect & journalist VVJ

Januari 2018